

Dosarul nr. 2r-62/22
2-19067098-01-2r-31012022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) D. Șuşchevici
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru

D E C I Z I E

9 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de avocatul Ludmila Niculcea în numele și interesele Emiliei Pelihataia,

în cauza civilă cu valoare redusă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Lilia Baranov împotriva Olgăi Budulatieva și Emiliei Pelihataia, intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.16, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 4 ianuarie 2019, Lilia Baranov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Olgăi Budulatieva și Emiliei Pelihataia, intervenient accesoriu ACC nr.16, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Olga Budulatieva și Emilia Pelihataia în beneficiul Lilieii Baranov suma de 27 141,62 lei cu titlu de prejudiciu material, 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral, 3 814,40 de lei cu titlu de cheltuieli juridice, 3000 lei cheltuieli de asistență juridică și 824,40 de lei taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, iar în total 36 770,42 de lei.

La 21 iulie 2021, Olga Budulatieva a declarat apel împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului și casarea hotărârii.

La 22 iulie 2021, avocatul Ludmila Niculcea, acționând în numele și interesele Emiliei Pelihataia, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 8 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Olga Budulatieva.

Nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de către Olga Budulatieva și avocatul Niculcea Ludmila în interesele Emiliei Pelihataia.

S-a comunicat apelantelor Olga Budulatieva și Emilia Pelihataia despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor 4) a cererilor de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a dovezii de plată a taxei de stat, în sumă de 618,30 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 7 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

S-a explicat apelantelor Olga Budulatieva și Emilia Pelihataia că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite fără examinare.

La 12 noiembrie 2021, Emilia Pelihataia a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de procedură cu 10 zile, pentru a prezenta apelul motivat. Totodată, a anexat la cerere bonul de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de apelanta Emilia Pelihataia privind prelungirea termenului de procedură ca fiind neîntemeiată.

S-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Ludmila Niculcea în interesele Emiliei Pelihataia, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 8 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

S-a remis în adresa apelantei Emilia Pelihataia, cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 10 decembrie 2021, avocatul Ludmila Niculcea, în numele și interesele Emiliei Pelihataia, a declarat recurs împotriva încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea contestată.

În motivarea recursului reprezentanta recurentei a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este arbitrară și pasibilă de casare.

În acest sens, a susținut că instanța de apel a ignorat totalmente motivele prezentate de recurentă în cererea prin care a solicitat oferirea unui termen suplimentar pentru prezentarea apelului motivat.

Avocatul Ludmila Niculcea a relatat că faptul aflării sale în carantină/izolarea cauzată de pandemia COVID-19 și faptul că recurenta a achitat totuși la 12 noiembrie 2021 taxa de stat, până la ședința de judecata a instanței de apel din 15 noiembrie 2021, demonstrează că restituirea apelului și refuzul instanței de a oferi termen suplimentar pentru remedierea neajunsului, constituie un formalism excesiv/inechitabil și o sancționare abuziva/arbitrară a recurentei.

Or, din partea recurentei și a reprezentantului ei nu au avut loc careva acțiuni de rea-credință sau abuz. Omiterea termenului fiind cauzată de motive reale și obiective.

Prin referința depusă la 7 februarie 2022, avocatul Olga Bogaci, în interesele intimății Lilia Baranov, a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău expediată participanților la proces la 18 noiembrie 2021 (f.d.185) și a fost recepționată de către avocatul Ludmila Niculcea la 26 noiembrie 2021 (f.d.196).

Având în vedere cele constatate, Colegiul consideră că recursul depus la 10 decembrie 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, prevede că în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Raportând la speță normele sus-citate, Colegiul consideră concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de avocatul Ludmila Niculcea în numele și interesele Emiliei Pelihataia, ca fiind întemeiată.

Or, după cum denotă actele cauzei, la 23 iunie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

Olga Budulatieva și avocatul Ludmila Niculcea în numele și interesele Emiliei Pelihataia, au depus cererile de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 8 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Olga Budulatieva.

Nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de către Olga Budulatieva și avocatul Niculcea Ludmila în interesele Emiliei Pelihataia.

S-a comunicat apelantelor Olga Budulatieva și Emilia Pelihataia despre necesitatea prezentării cererilor de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 618,30 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 7 zile de la data recepționării prezentei încheieri.

S-a explicat apelantelor că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite fără examinare.

Colegiul reține că, copia încheierii menționate a fost expediată și apelantei Emilia Pelihataia la 13 octombrie 2021, fiind recepționată de către ultima la 28 octombrie 2021, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe cotorul avizului de recepție (f.d.175, 178)

Astfel, termenul de 7 zile, acordat de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, a expirat la 4 noiembrie 2021.

Neajunsurile indicate în încheierea din 8 octombrie 2021 nu au fost înlăturate în termenul stabilit de instanță și, la 12 noiembrie 2021, apelanta Emilia Pelihataia a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de procedură cu 10 zile, pentru a prezenta apelul motivat, anexând la cerere bonul de plată a taxei de stat. (f.d.184-185)

Iar, prin încheierea din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de apelanta Emilia Pelihataia privind prelungirea termenului de procedură ca fiind neîntemeiată și s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Ludmila Niculcea în interesele Emiliei Pelihataia, din motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea din 8 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, concluzionând că cererea privind prelungirea termenului de procedură este neprobată, iar argumentele invocate de către apelantă în acest sens poartă caracter declarativ.

În esență, Colegiul instanței de apel a motivat respingerea cererii de acordare a unui termen suplimentar prin faptul că la cerere nu au fost anexate probe ce ar confirma faptul că apelanta sau reprezentantul ei, au fost în imposibilitate de a prezenta apelul motivat în termenul acordat prin încheierea din 8 octombrie 2021.

A reținut că încheierea din 8 octombrie 2021 împreună cu plicul expediat în adresa avocatului Niculcea Ludmila, reprezentantul apelantei Emilia Pelihataia, a fost restituit instanței de apel la data de 11 noiembrie 2021, cu mențiunea „nereclamat” (f.d.179-180).

Totodată, apelanta Emilia Pelihataia a recepționat încheierea de nu dat curs cererii de apel, la 28 octombrie 2021 (f.d.178).

Astfel, a motivat că depunerea dovezii de plată a taxei de stat de către apelanta Emilia Pelihataia la 12 noiembrie 2021, a avut loc cu încălcarea termenului stabilit de instanță, or, recepționând încheierea din 8 octombrie 2021 la data de 28 octombrie 2021, apelanta urma să prezinte cererea de apel motivat și dovada de plată a taxei de stat, până la data de 4 noiembrie 2021, inclusiv.

Iar, având în vedere circumstanțele reținute, Colegiul constată că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel depusă de avocatul Ludmila Niculcea în interesele Emiliei Pelihataia împotriva hotărârii din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul limită stabilit prin încheierea din 8 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, recepționată de apelanta Emilia Pelihataia la 28 octombrie 2021.

Colegiul menționează că apelantul avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Colegiul nu poate reține ca fiind întemeiate argumentele recursului că omiterea termenului a fost cauzată de motive obiective, în legătură cu aflarea avocatului Ludmila Niculcea în izolarea cauzată de pandemia COVID-19, or, după cum s-a constatat mai sus, la momentul depunerii, cererea de prelungire a termenului de procedură nu a fost probată, la aceasta nefiind anexate careva probe concludente, pertinente și verosimile.

Argumentele invocate de către apelantă, nefiind confirmate prin probe, poartă caracter declarativ.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge

recursul declarat de avocatul Ludmila Niculcea în numele și interesele Emiliei Pelihataia și de a menține încheierea din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Ludmila Niculcea în numele și interesele Emiliei Pelihataia.

Se menține încheierea din 15 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă cu valoare redusă intentată la cererea de chenare în judecată depusă de Lilia Baranov împotriva Olgăi Budulatieva și Emiliei Pelihataia, intervenient accesoriu Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.16, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh